

Způsob reorganizace Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva životního prostředí je v rozporu se zákonem

22.12.2025 - Martina Kamínek | Strana zelených

Vyjadřujeme velké znepokojení nad kroky, které mohou vést k narušení fungování Ministerstva zahraničních věcí ČR, klíčového ministerstva pro zajištění bezpečnosti České republiky a jejího mezinárodního postavení. Obáváme se, že rychlost a míra zásahů do profesionálního - a z principu apolitického aparátu státní služby - je útokem proti institucím demokratického státu a snaha je podrobit politické vůli v rozporu se zásadami právního státu. Podobné kroky sledujeme rovněž na Ministerstvu životního prostředí. Obě ministerstva nyní řídí Petr Macinka ze strany Motoristé sobě.

Programové prohlášení nové vlády v části Bezpečná země a ochrana občanů mezi prioritami uvádí tyto: „ochrana hranic, kybernetická bezpečnost a zvýšení odolnosti státu vůči hybridním hrozbám.“ Prohlášení obsahuje závazek: „Budeme podporovat diplomatické kroky vedoucí k ukončení války na Ukrajině a eliminaci rizik války v Evropě.“ Podle zpráv, které máme k dispozici však hrozí, že s novou systemizací na MZV dojde k zásadnímu omezení právě těch agend, které jsou pro realizaci uvedených programových cílů vlády nepostradatelné.

Vyzýváme proto vládu v čele s premiérem Andrejem Babišem, aby reorganizaci (změnu systemizace), která je v obecné rovině zcela legitimním krokem nové vlády, schválila až v podobě, která nenaruší výkon agend, které jsou naprosto zásadní pro zajištění národní bezpečnosti a která nebude v rozporu se smyslem a účelem zákona č. 234/2014 Sb. o státní službě. Taková změna musí podle důvodové zprávy tohoto zákona *zabránit nepromyšleným a chaotickým zásahům do struktury veřejné správy*,“ což se podle našeho hodnocení právě děje. Není jasné, kdo bude vykonávat agendu zaměstnanců a zaměstnankyň, jejichž místa mají být zrušena, zda se vůbec bude vykonávat, jak bude zajištěna kontinuita chodu ministerstva od 1. 1. 2026 ani jak jsou vyčíslené finanční dopady změny systemizace.

Podle §132, písm. 3 služebního zákona musí být návrhy změn systemizace projednány s odborovou organizací. Stejná povinnost vyplývá z Kolektivní dohody vyššího stupně platné pro celou státní službu a ustanovení vnitroresortní kolektivní smlouvy. Aktuálně navrhované změny jsou nejen překotné a neinformované, ale nejsou ani řádně projednané. Proto jsou velmi pravděpodobně v rozporu se zákonnými požadavky na změny systemizace, a tudíž i soudně napadnutelné.

Na Ministerstvu životního prostředí hodlá Petr Macinka zrušit klíčovou Sekci ochrany klimatu. Tím riskuje nejenom plnění mezinárodních závazků Česka, ale také zájmy českých občanů a české ekonomiky. Právě Sekce ochrany klimatu na MŽP má na starosti i využití příjmů z obchodování s emisemi skleníkových plynů (systém ETS), z nichž profitují jak běžní občané, tak moderní české firmy. Stejná sekce pracuje na scénářích dekarbonizace české ekonomiky.

„Sledujeme se znepokojením vývoj v celé státní správě, ovšem na ministerstvu zahraničí to podle zpráv z médií dosahuje kritických rozměrů. Plošná reorganizace státní správy bez hlubší analýzy, zdůvodnění a projednání povede k chaosu, ztrátě kvalifikovaných zaměstnanců a zaměstnankyň, a nakonec k oslabení schopnosti státu chránit své občany a jejich zájmy.“

Matěj Pomahač (spolupředseda Strany zelených)

„Jako letitá zaměstnankyně ministerstva zahraničí mohu potvrdit, že aktuální „organizační změny“ cílí na nejzkušenější kariérní diplomatky a diplomaty, které česká zahraniční služba má, a nemohu se zbavit dojmu, že jde o účelovou reorganizaci, která má odstranit z cesty právě ty nejschopnější. Minulé vedení ministerstva zahraničí rozhodně nehodnotím jako ideální. Byla jsem k němu opakovaně a veřejně kritická, například kvůli neschopnosti vymáhat sankční politiku proti Rusku nebo kvůli naprosto jednostranné a neobhájitelné podpoře současné izraelské vlády, která čelí nejvážnějším obviněním u mezinárodních soudů. To, co se však aktuálně na ministerstvu děje, je pokus o rozvrat. Z veřejných vyjádření lidí stojících za změnami na ministerstvu zahraničí bije do očí především naprosté nepochopení významu lidskoprávní agendy, která není překážkou ekonomických vztahů, ale poskytuje důležitý a nenahraditelný zdroj informací a expertízy, bez níž nejsme schopni zhodnotit reálný stav situace ve světě a nakonec ani podmínky pro ekonomické působení českých firem v zahraničí. Lidskoprávní politika je důležitá pro budování stability v našem sousedství, a tím i posilování naší vlastní bezpečnosti. Úkolem zahraniční politiky opravdu není výhradní podpora exportu na úkor všeho ostatního, jde také o zajištění bezpečnosti státu a budování spojeneckých vazeb.“

Gabriela Svárovská (členka Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny)

„V době, kdy na evropském území probíhá válka a ministerstvo zahraničí je už léta pod palbou hackerských útoků zejména z Ruska a Číny, má podle plánu reorganizace zaniknout Oddělení globálních rizik a odolnosti MZV, které se věnuje hybridním hrozbám. To je buď naprostá neznalost, nezodpovědnost nebo jednání v zájmu cizích států, a ne v zájmu Česka.“

Irena Ferčíková Konečná (členka sněmovní Komise pro hybridní hrozby) Vyzýváme premiéra Andreje Babiše, aby revidoval dosavadní kroky směřující k reorganizaci ministerstev a zasadil se o to, aby změny na všech ministerstvech probíhaly v souladu se zákonem a s programovým prohlášením jeho vlády. Požadujeme, aby kroky nové vlády neohrožily bezpečnost České republiky, její mezinárodní spolupráci a především zájmy občanů a občanek naší země.

Kontakty pro média:

Martina Kamínek

723879556

martina.kaminek@zeleni.cz

<https://www.zeleni.cz/zpusob-reorganizace-ministerstva-zahranicnich-veci-a-ministerstva-zivotniho-prostredí-je-v-rozporu-se-zakonom>